

Τεχνικά και ηθικά προβλήματα της κλωνοποίησης

/ Πεμπτούσια

image not found or type unknown

Στο σημερινό απόσπασμα της μελέτης της θεολόγου Νίκης Νικολάου για τη σχέση της θεολογικής ανθρωπολογίας με τη Βιοηθική (προηγούμενη δημοσίευση: www.pemptousia.gr/?p=97219) εξετάζονται τα ζητήματα που συνδέονται με την κλωνοποίηση.

Cloning someone's identity online. Digital illustration.

3.2.5. Κλωνοποίηση

Πρόκειται για μια έσχατη μέθοδο αναπαραγωγής, η οποία βρίσκεται σε πειραματικό στάδιο[351]. Κλωνοποίηση είναι ο βιολογικός όρος, ο οποίος χρησιμοποιείται για να περιγράψει την αναπαραγωγή πανομοιότυπων γονοτυπικών αντιγράφων ενός ενήλικου οργανισμού[352]. Ο όρος κλώνος αναφέρεται στους

πανομοιότυπους απογόνους ενός οργανισμού[353]. Η κλωνοποίηση είναι διαδεδομένη στη φύση, αφού πολλοί φυτικοί και μερικοί ζωικοί οργανισμοί αναπαράγονται κλωνικά[354].

Στόχος της είναι να «δημιουργήσει γενετικά και εξωτερικά πανομοιότυπους ανθρώπους»[355]. Οι λόγοι που οδήγησαν στην κλωνοποίηση είναι δύο:

(α) η αναπαραγωγή: δημιουργία ανθρώπων για την αντιμετώπιση της υπογονιμότητας και της ικανοποίησης των επιθυμιών άτεκνων συζύγων.

(β) θεραπευτικοί λόγοι: δημιουργία ιστών, κυττάρων και οργάνων που θα χρησιμοποιούνται για θεραπευτικούς σκοπούς, δηλαδή για τις μεταμοσχεύσεις. Ο κλωνοποιημένος άνθρωπος, θα χρησιμοποιείται ως αποθήκη οργάνων. Η επιστημονική κοινότητα, θεωρεί ότι η κλωνοποίηση ανθρώπων θα λύσει το πρόβλημα των μεταμοσχεύσεων και ειδικά το πρόβλημα της αντιγονικής ασυμβατότητας και της απόρριψης των οργάνων.

Η κλωνοποίηση «είναι η πρόκληση άφυλου, χωρίς δηλαδή την ένωση σπερματοζωαρίου και ωαρίου, κυτταρικού πολλαπλασιασμού»[356]. Η πρώτη μορφή κλωνοποίησης που πέτυχε, ήταν η κλωνοποίηση οργανισμών από εμβρυϊκά κύτταρα[357]. Τα εμβρυϊκά ή βλαστικά κύτταρα, είναι αυτά που προκύπτουν από την πρώτη διαίρεση του γονιμοποιημένου ωαρίου. Ένα βλαστικό κύτταρο ενός οργανισμού, λοιπόν, εμφυτεύεται στη δανεική μήτρα ενός άλλου οργανισμού του ίδιου είδους[358]. Ο οργανισμός που προκύπτει είναι ο κλώνος του αρχικού εμβρύου.

Σήμερα η όλη προσπάθεια που γίνεται επικεντρώνεται «στη μεταφορά του πυρήνα από ένα εμβρυϊκό κύτταρο στο κυτταρόπλασμα ενός ωοκυττάρου, του οποίου το γενετικό υλικό έχει αφαιρεθεί»[359]. Χρησιμοποιούνται δύο κύτταρα: το κύτταρο-δέκτης (ωάριο) και το κύτταρο-δότης (αυτό που θα κλωνοποιηθεί)[360]. Το ωάριο χρησιμοποιείται μόνο για τη δημιουργία κατάλληλου περιβάλλοντος και όχι για την μετάδοση των κληρονομικών χαρακτηριστικών του[361]. Από το κύτταρο-δέκτη αφαιρείται ο πυρήνας του, ο οποίος περιέχει το γενετικό υλικό και στη θέση του τοποθετείται ο πυρήνας του κυττάρου-δότη. Αν το κύτταρο επιζήσει, τότε πολλαπλασιάζεται και αναπτύσσεται σε έμβρυο στη μήτρα της μέλλουσας μητέρας του[362]. Έχουν σημειωθεί πολλές εξελίξεις σε αυτό τον τομέα. Το 1970 έγινε κλωνοποίηση εμβρύων ποντικών, το 1979 κλωνοποίηση εμβρύων προβάτων και το 1980 κλωνοποίηση εμβρύων βοοειδών[363]. Το 1993 στο αμερικάνικο περιοδικό New York Time ανακοινώθηκε η κλωνοποίηση ανθρωπίνων εμβρύων από τους Hall και Stillman[364].

[351] Γεώργιος Ι. Μαντζαρίδης, *Χριστιανική Ηθική II*, ό.π., σ. 582

[352] Νικόλαος Γ. Κόιος, *Ηθική θεώρηση των τεχνικών παρεμβάσεων στο ανθρώπινο γονιδίωμα*, ό.π., σ. 328

[353] Μακάριος Γρινιεζάκης, *Η κλωνοποίηση υπό το πρίσμα της Ορθοδόξου Βιοηθικής*, ό.π., σ. 31

[354] Στο ίδιο, σ. 39

[355] Νικόλαος Γ. Κόιος, *Ηθική θεώρηση των τεχνικών παρεμβάσεων στο ανθρώπινο γονιδίωμα*, ό.π., σ. 329

[356] Στο ίδιο, σ. 41

[357] Στο ίδιο, σ. 42

[358] Στο ίδιο, σ. 42

[359] Μακάριος Γρινιεζάκης, *Η κλωνοποίηση υπό το πρίσμα της Ορθοδόξου Βιοηθικής*, ό.π., σ. 36

[360] Νικόλαος Γ. Κόιος, *Ηθική θεώρηση των τεχνικών παρεμβάσεων στο ανθρώπινο γονιδίωμα*, ό.π., σ. 42

[361] Στο ίδιο, σ. 42

[362] Στο ίδιο, σ. 43

[363] Μακάριος Γρινιεζάκης, *Η κλωνοποίηση υπό το πρίσμα της Ορθοδόξου Βιοηθικής*, ό.π., σ. 36

[364] Στο ίδιο, σ. 36